

metere, et paa den överste og et paa den nederste Deel. Naar deres Angivelser ei vare lige toges Middeltallet.

Dette Barometer vil da være meget brugbart til alle meteorologiske Iagttagelser, hvor det ikke skal flyttes til et höiere eller lavere Punkt; thi hvor dette er Tilfældet behöves en ny Rettelse.

Den Vanskelighed man vil finde i at faae Rör af eensformig Vidde vil maaskee kunde hæves, ved i Glashytterne at trække Rörerne igjennem Aabninger, ligesom i Traadtrækkerier, hvorved vel ikke alle, men sikkert Mange vilde faae en eensformig indvortes Vidde. Maaskee kunde man endog bringe det dertil at man kunde anvende noget af Rörtrækkeriernes Methode derpaa.

Candidat *Jerichous* Afhandling blev kjendt værdig til at optages i Selskabets Skrifter; og da han allerede i Anledning af et tidligere Arbeide havde erholdt Selskabets Sölvmedaille, besluttede man, som et Tegn paa Selskabets Bifald, for dette nye Beviis paa hans Kundskaber og Opfindelsesaand at skjænke ham det under hans Opsigt forfærdigede Barometer.

Historisk Classe.

Etatsraad og Ridder *Bröndsted* har forelæst Selskabet tre Afhandlinger, nemlig:

Den første, over en stor antik-græsk Terra-cotta Vase af dem som fandtes ved Udgravning i Aarene 1829-1830 i Ruinerne af *Vulci*, paa det gamle Etruriens sydlige Kystland. Af disse bragte Romeren *Campanari* i Aaret 1832 omtrent 100 Stykker til London, hvor Etatsr. *Bröndsted* kjøbte den nærværende og afstod den siden til Hs. Kongelige Höihed Prinds *Christian Frederik's* Museum, hvor den nu befinder sig:

Denne Vase med to Haandfang (*ἀγγος διαρον*) af et meget fiint og fortrinligen brændt Leer, og af den skjønneste Form, er

een Fod 5 Tommer höi, og, hvor Peripherien er störst, 3 Fod i Omfang. Den er, omkring Halsen og fra det ene Haandfang til det andet, forsynet med en dobbelt Række af Dyrgrupper, af hvis Tegning og Udförelse, saavel som af Materiens fortrinlige Behandling, Forfatteren slutter at denne Vase henhörer til den Klasse af Monumenter som, i chronologisk Henseende, pleie at betegnes med Benævnelsen *foralexanderske*, og som forfærdigedes ved, eller kort efter Midten af det 4de Aarhundrede för vor Tidsregning. Dog hidrörer dette antike Keramions fortrinligste Interesse fra dets *Construction* som er meget mærkelig. Det er nemlig en *dobbelt* Vase, som bestaaer af tvende, ved Forfærdigelsen sammenföiede, eller i hinanden modelerede Vaser, af hvilke den Ene (den indere), som er omtrent 14 Tommer höi, og som vel omtrent indeholder en Trediedeel af den ydre Vases Rum, alene communicerer med den överste brede Munding. Denne indvendige Vase var bestemt til at fyldes med Snee eller Iis, hvormed den Viin eller anden Drik, som den ydre Vase indeholdt, afköledes. Paa den ydre Vase ere tvende Aabninger anbragte, nemlig höit oppe paa den ene Side en ziirligen dannede Tud (*περιστόμιον*) hvorigiennem Vinen indbragtes i den ydere Vase, og en mindre Aabning *under Vasens Fod*, som var forsynet med en Hane af Metal, hvorved Vinen skænkedes i de mindre Bægere (*ἐκπάματα*). Denne mærkelige Vase er saaledes hvad Grækerne kaldte en *ψυκτήρ* eller et *Kölingsredskab*, som ved deres Maaltider var hævet paa en egen Trefod, og hvis Construction grund sig paa den Eiendommelighed, at Grækerne sædvanligen afkölede om Sommeren deres Viin ved at *ned sænke Isen*, eller det Redskab som indeholdt samme, *i Vinen*, ikke som vi pleie, ved at sætte den Flaske der indeholder Vinen i den afkölende Masse.

Den anden, over en meget gammel græsk Vase (17 Tom. höj og 32 Tommer i Omfang) som ogsaa var iblandt dem, hvilke

fandtes ved Vulci i Aaret 1830. Etatsr. *Brøndsted* erhvervede den i Aaret 1832 i London af Romeren *Campanari*. Denne ældgamle Vase med eet Haandfang (*ἄγγος μονωτὸν*) af en tung Materie og ufuldkommen Fabrik, hvis Periode, efter Analogie af mange lignende antike Leerkar, maa henregnes til sidste Halvdeel af det 6te Aarhundrede før vor Tidsregning, var en *Oliekrukke*, bestemt til *Priisvase* (fyldt med et vist Maal af *hellig* Olie) paa en eller anden *Athene* Fest, hvilket med fuldkommen Sikkerhed sluttet af *begge* Forestillinger som befinde sig, den større, paa Vasens lavere og bredere Overflade, den mindre, paa den smalere Omkreds som er Halsen nærmere. Hiin (den større Forestilling) bestaaer nemlig af 7 store (5 eller $5\frac{1}{2}$ Tommer høje) Figurer af hvilke tvende ere qvindelige, som forestille en vidunderlig Handling: eet af det hellske Religionssystems Hoveddogmer, nemlig *den guddommelige Tankes Personification ved Pallas - Athenes Fødsel af Zeus's* (Verdensbestyrerens) *Hjerne*, i Nærværelse af de Guddomme, som ifølge Folketroen, havde med denne miraculöse Handling at bestille. Denne Forestilling, allerede for sig mærkelig paa et oldgræsk Keramion, bliver end ydermere interessant ved den Omstændighed, at denne Vase afgiver et kosteligt Bidrag til rigtig og historisk Restauration af Phidias' store Grupper (24 Kolosser) i Parthenons östlige Gavldybde (Fronton), hvis midterste Gruppe, som forestillede det Samme, nemlig Pallas-Athenes Fødsel (*Pausan.* 1ste Bog; 24de Cap. §. 5) gik tidlig tabt. Det överste, mindre Billede med fem unge Mænd som fremride i Række i fuld Gallop, antyder *den* af Stadiens Övelser, nemlig *Vædderidt* (*ἵππος κέλης*) i hvilken denne Vase, med dens Indhold (et vist Maal af hellig Olie), blev vunden som Præmie eller Seierspriis.

Den tredie, angik én antik græsk brændtleers- og malet Vase, som fandtes for henved 10 Aar siden ved Girgenti (Agrigent) paa

Sicilien og nu er i Hertugen af *Luynes* Museum i Paris. Den er 1 Fod $3\frac{1}{4}$ Tomme i Höide og 1 Fod 2 Tommer 10 Linier i Gjennemsnit ved Mundingen, hvilken afgiver denne Vases største Peripherie. Dette skjønne Keramion af en meget fiin og omhyggeligt brændt Jordart, med to, lavt paa Vasen anbragte Haandfang og med en meget viid Munding, er, ved sin Form, af det Slags Bolter som Grækerne kaldte *κεραμῆες* og som de især brugte til at blande Vinen (somhelst med Vand, ogsaa stundom med Honning eller anden aromatisk Sødme). Forsiden har trede Figurer og Bagsiden ligeledes. Baade disses Tegning og Materiens Behandling peger hen paa den første Halvdeel af det fjerde Aarhundrede för vor Tidsregning, som den Tid, paa hvilken dette ualmindelig skønne Leerkar forfærdiges. Forsidens trede Figurer forestille en *Poseidon*, Havets Hersker, siddende paa sin Trone og med sine Symboler; han rækker i Haanden til en *Yngling* (hans egen Søn: Heroen *Theseus*) som staaer foran ham, medens *Amphitrite*, Poseidons Gemalinde, Havets Dronning, som staaer bag ved hendes Gemals Trone, fremholder i begge Hænder et *ταυρία* (Sjærf eller Haarbaand) som afgav et af de sædvanligste Symboler paa vunden Sejér, være sig i Krigskamp eller i Stadiens Övelser.

Denne Forestilling tyder hen paa et attisk Sagn som *Pausanias* fortæller (1ste Bogs 17de Cap., 3 §.): at da den unge *Theseus*, ved sit første Besög paa Kreta, kom i Ordstrid med *Minos*, Kreternes Konge, forekastede denne ham en vis Brauten med sin Herkomst og yttrede Tvivl om at den unge *Theseus* virkeligen var *Poseidons* Søn. Efter nogle gjensidigen vexlede haarde Ord, drog *Minos* sin Seglring af Fingeren og kastede den i Havet med disse Ord: "est Du *Poseidons* Søn, da henter Du mig min Ring paa Havets Bund." Den unge *Theseus* var ikke seen til at kaste sig i de oprörte Bölger og bragte, efter nogle Öieblikke, ei alene *Minos*

Ringen men ogsaa en gylden Krands som *Amphitrite*, Poseidons Gemalinde, Havets Dronning, havde skænket ham.

Bagsidens trede qvindelige Figurer ere sammenstillede i nøiagtig Symmetrie med Forsidens Gruppe, og tyde hen paa de *isthmiske* Kamplege, for hvis Stifter Theseus angaves i Oltiden (see f. Ex. *Plutarch's* Vita Thesei 30te Cap.; *Hygin* Fab. 273 o. s. v.); og denne Overeensstemmelse af begge Siders Forestillinger berettiger til at antage at denne Krater har været en Priisvase til Belønning for Seier i et eller andet *Isthmisk* Ridderspil.

Justitsraad *Molbech* har meddeelt Selskabet et historisk Foredrag om de *finniske* og *lappiske* Folkefærd, for saa vidt disse have været og tildeels endnu ere Indbyggere i det skandinaviske Norden, om Forholdet imellem de nu, ved Navnene *Finner* og *Lapper* adskilte Stammer; om begges Forhold til Nordens Indbyggere af gothisk Stammen og om Vanskelighederne ved paa en *historisk* Vei, at afgjøre Spørgsmaalet: om Finner eller Lapper have været den tidligere, fra Gother Stammen forskellige Folkeslægt, i Norden, om hvis Tilværelse i Fortiden gamle Myther og Sagn synes at vidne, og saaledes at betragte som Scandinaviens oprindelige eller ældste Indbyggere?

Den i Aaret 1833 efter Selskabets Foranstaltning, af en dertil udnævnt Commission undersøgte Rune-Indskrift paa Runamo, (i Blekings Lehn, Bräkne Herred, Hoby Sogn), har en af dens Medlemmer, Professor og Geheime - Archivarius *Finn Magnussen* i Mai 1834 seet sig i Stand til at oplyse. Da Indskriften, saaledes som den af Commissionens naturforskende Medlem Prof. *Forchhammer*, ved de med Trækkene blandede naturlige Sprækkers og Ridsers Afsondring, paa Stedet var erkjendt at være indhugget af Menneskehænder, var blevet stukket i Kobber, og Prof. *Magnussen* jevnførte Kobbersticket med Originaltegningen,